
VERSLAG

VAN DEN

PROEFTUIN TE AALSMEER

OVER 1917

ZOO 7/10/17

JU 1917 N° 342

VOORBERICHT

In verband met de hooge papierprijzen en drukkosten zijn alleen de totale opbrengsten bij verschillende proeven weergegeven en zijn de detailstaten o.a. bij Amerikaansche anjers weggelaten, welke staten echter op verlangten ter inzage liggen.

Het voorbereiden en trekken der seringen kon niet plaats hebben door de kolenschaarste, terwijl ook het stoken bij kasrozen om dezelfde reden moest worden nagelaten.

Het vernieuwen van een groot deel der schoeïngen om den tuin geschiedde, omdat het niet langer kon worden uitgesteld, terwijl ook de kolenbergplaats herstel noodig had.

Het onderhoud van kassen en bakken werd in weerwil van de hooge prijzen der materialen niet nagelaten, daar anders vrij zeker een volgend jaar de herstellingskosten belangrijk hooger zouden worden.

Voor het eerst heeft het Bestuur van den Proeftuin dit najaar een flinke partij gekocht van twee nieuwe, nog niet in den handel zijnde, Dahlia variëteiten n.l. Princess Mary en King of the autumn, daarvan voortgekweekt en het verkregen materiaal tegen kostenden prijs aan de leden beschikbaar gesteld.

Hierdoor werd den leden gelegenheid gegeven tegen aanmerkelijk lageren prijs deze variteit aan te koopen, terwijl door het flinke aantal bestellingen ze gelijktijdig op verschillende terreinen zullen worden beproefd, waardoor beter en vlugger een oordeel over hare waarde voor de cultuur kan worden verkregen.

I. Cultuur- en variëteitsproef (voorzetting) met Amerikaansche Anjlieren.

Zooals reeds in 't verslag van 1916 is vermeld, hebben de Amerikaansche Anjers in dat jaar niet die goede resultaten opgeleverd, die we het vorig jaar verkregen. Het doet ons genoegen, dat deze zelfde planten het volgend jaar zich goed hebben hersteld. Tegen de roode spin is een bespuiting met 2 pct. carbolineum (geëmulgeerde) een afdoend bestrijdingsmiddel gebleken, zoodat daardoor een der ergste plagen van deze cultuur met succes kan worden bestreden. Natuurlijk moet de besproeiing zeer zorgvuldig geschieden, zoodat de bloemen en knoppen zoo weinig mogelijk worden geraakt.

Begin April zijn de planten opnieuw gereinigd en bemest met ruigen mest en beer en later in Mei nog eens met $\frac{1}{2}$ K.G. chili, 1 K.G. superphosfaat en $\frac{1}{2}$ K.G. patentkali per Rijnlandsche Roede.

Gedurende den zomer (21 Juni) zijn de planten nog eens bespoten met 1 pct. carbolineum en later niet meer. In 't voorjaar waren 2 vakjes beproefd met 4 pct., wat wel iets te sterk bleek te zijn. Gerust kan echter een oplossing van 2 pct. worden aanbevolen. Vooral in de maand Juni zijn groote hoeveelheden bloemen gesneden.

Bedroeg de opbrengst op 1 Januari 1917 667 bloemen à f 68.60⁵, op 1 Januari 1918 was de totale opbrengst 12885 bloemen à f 818.91⁵.

Wanneer we nu weten, dat de hierna te noemen variëteiten, die \pm 2 bedden hebben gevuld, n.l. Georgeous, Raphael, Carola en Barones van Brien en bijna geen opbrengst hebben gegeven, dan is gedurende 1917 van 4 bedden, elk \pm 20 M² groot, dus samen 80 M² een bedrag van f 800 verkregen, dat is dus f 10 per M² of ruim f 140 per Rijnlandsche Roede. Per stuk hebben de bloemen gemiddeld $6\frac{1}{2}$ cent opgebracht, per M² zijn dus \pm 150 bloemen geoogst of gemiddeld 10 stuks per plant.

II. Cultuur- en Variëteitsproef (voortzetting) met Amerikaansche Anjers (jonge planten).

Het anjerstek is in de week van 26 Februari en met dezen datum eindigend, gestoken in een kweekbed, waarin nat scherp zand, bij een grondtemperatuur van 60° Fahrenheit. Den 24sten Maart waren alle gewortelde stekken opgepot.

Den 8sten Mei zijn nog 1000 gewortelde stekken bijgekocht, terwijl 14 dagen later nog 3 variëteiten, n.l. 50 Triumph (bruin), 50 Salmon Enchantress en 50 Mary Alwood (kers-rood) zijn aangeschaft.

Deze planten zijn voor 't grootste deel uit de stekpotjes op de bedden uitgeplant; een klein deel v.n.l. Enchantress en Pink Enchantress zijn voor de planting in den vollen grond in grootere potten van ± 15 c.M. gekweekt. Ze zijn ook later geplant, omdat de bedden, waarop ze zijn geplant nog bezet waren met planten van Violieren, bestemd om er zaden van te winnen. Op alle bedden zijn vooraf Violieren geteeld voor snijbloemen. De Violieren, waarvan de bloemen zijn verkocht, waren einde Mei gesneden.

De grond is eerst omgespit in de bedden. Daarna zijn oude rietmatten uitgerold, terwijl daarover een laag zandige, doorvroren klei, met veel ruigen mest vermengd (± 4 kruiwagens op $20 M^2$) is aangebracht. De bedden kwamen na deze opvulling ± 25 c.M. boven de looppaden. Vòòr de planting werden de regels, waarop de plantjes kwamen met koegier bemest.

In 't geheel zijn aldus toebereid 5 bedden beplant; 1 bed is ter contrò e niet gedraineerd.

In 't geheel is dus $\pm 6 \times 20 M^2$ beplant. Werd vroeger op 25 c.M. afstand geplant, dit jaar is zooals uit onderstaande aantallen blijkt iets dichter gepoot.

In bijgaande tabel vindt de lezer het aantal planten en het aantal bloemen met de geldelijke opbrengst van 1 Sept. 1917 tot en met 31 December 1917, dus 4 maanden.

Opbrengst van 1 September—31 December 1917.

	Aantal planten	Naam	Aantal bloemen	Bedrag	Totaal
a.	364	May Day	824	f 85,12	
b.	546	" "	1110	- 116,81 ⁵	f 201,93 ⁵
c.	279	Pink Enchantress	213	- 20,04	
d.	312	Winsor	374	- 39,19	
e.	240	Beacon	225	- 30,13 ⁵	
f.	108	Empire Day	115	- 11,84	
g.	350	White Enchantress	326	- 32,89	
h.	694	Enchantress	860	- 58,27 ⁵	
i.	321	Lawson Enchantress	331	- 40,11 ⁵	
j.	50	Triumph	31	- 4,94	
k.	50	Salmon Enchantress	11	- 1,53 ⁵	f 238,96
Tot.	4294	planten	4420		f 440.89 ⁵

Zoals uit vorenstaande tabel blijkt heeft vooral de variëteit May Day de grootste opbrengst gegeven. 910 planten hebben 1954 bloemen voortgebracht en een bedrag van f 201.95⁵, dat is bijna evenveel als de overige 3294 — 910 = 2384 planten die 4420 — 1954 = 2486 bloemen en f 258,96 hebben opgebracht. Nu hebben de 2 variëteiten onder j. en k. genoemd, alsmede de var. h., die op 't niet gedraineerde bed voor het grootste deel waren uitgeplant de cijfers iets naar beneden gedrukt. De var. Mary Alwood bovengenoemd viel buiten deze proef. In 't algemeen kunnen we voor onze gronden alie bovengenoemde soorten aanbevelen, maar bleek de var. May Day de beste.

Een voordeel bij de Anjercultuur, in deze tijden vooral, is de weinige brandstoffen die men noodig heeft. Als men ze 's winters vorstvrij houdt is het voldoende. Wel krijgt men dan ook weinig bloemen, maar voor het gezond kweeken der Anjers is het zelfs gewenscht ze 's winters koel te houden. Men krijgt dan stevig gewas. Overigens is er heel wat werk aan. We noemen:

1e. Het overeind houden der stengels, 't zij, dat men ze tusschen mazen houdt, 't zij dat men opbindt. Het laatste kost meer tijd, maar maakt ook, dat men daardoor rechter (en daardoor duurdere) stengels verkrijgt.

2e. Het vrijhouden van luis en spint. Tegen spint zijn de middelen reeds aangegeven, n.l. voorzichtig bespuiten met 2 pct. carbolineum. Tegen luis wordt om de 14 dagen met zeep en tabakspreparaten gespreeid.

3e. Het spuiten of gieten. Dit gebeurt het best overdag bij zonnig weer, dus niet tegen den avond. Overdag is de afkoeling wenschelijk, des avonds schadelijk.

4e. Het bemesten. Vooral tegen 't voorjaar is een bemesting van stikstof-, fosforzuur- en kalihoudende meststoffen aan te bevelen.

5e. Het stekken en opkweeken. Aangezien deze werkzaamheden reeds in 't vorig verslag uitvoerig zijn besproken, kunnen we daarna verwijzen.

Ten slotte willen we den lezer er nog op wijzen, dat de hoofdzaken voor het slagen van de Anjercultuur zijn:

1e. Stevige, gezonde stekplanten. Met het oog hierop lijkt het ons gewenscht reeds in 't najaar (begin September) te beginnen met stekken. Men neme bij voorkeur stekken die voorkomen aan bloemstengels.

2e. Een goed doorvroren met veel ouden koemest doorwerkten grond. Anjers vooral hebben het voedsel in vrij geconcentreerden toestand en in dadelijk opneembaren vorm noodig, ze hebben een klein worteloppervlak.

3e. Een goed gedraineerden grond. Is de grond niet goed doorlatend en toegankelijk voor lucht, dan verzuurt de grond en er komt een verkeerde verhouding tusschen grond- en luchttemperatuur.

4e. Een lichte, niet te lagen kas. Anjers hebben kleine bladeren; dus weinig bladoppervlak en kunnen daardoor dus niet krachtig assimileeren. In een lage, heldere kas zullen de temperatuur en vochtigheid van de lucht grooter verschillen opleveren. Overdag bij zonnig weer zal het dicht bij 't glas te warm kunnen worden. 's Nachts koelt bij 't glas de lucht zeer sterk af.

5e. Een goede variëteitskeuze. Aangezien dit reeds boven is besproken, is verdere toelichting niet noodig.

III. Variëteitsproef met Violieren (*Cheiranthus annuus* Excelsior.)

Het doel van deze proef was na te gaan welk zaaisel, van verschillende personen afkomstig, de meeste gevuldbloemige levert. Daarnaast is nog getracht of soms krachtiger voeding der vruchten ook misschien invloed kan hebben op het aantal gevuldbloemige. Er wordt weleens beweerd, dat de krachtigste planten meest enkelbloemig zijn en een mooie verklaring past daar ook goed op, n.l. dat de krachtigste planten bestemd zijn voor het leveren van zaad. Nu is bij proefnemingen, die echter niet geheel afdoende konden beschouwd worden, nooit gebleken, dat de zwakste exemplaren de meeste dubbele (gevulde) bloemen gaven.

Wel zou uit de door ons genomen proef geconcludeerd kunnen worden, dat het toppen der zaadplanten gunstig heeft gewerkt op het aantal gevulde exemplaren. Bij dit toppen werden slechts een 5--7 hawwtjes (vruchten) op een plant gelaten. Bij de niet-getopte planten was dit aantal zeker 4 tot 5 maal grooter. Ook is wel eens bij andere violierenkweekers geconstateerd, dat uit een zelfde hoeveelheid zaad, de eene veel gevuldbloemige planten had, terwijl de andere bijna uitsluitend enkelbloemige kreeg. Men zocht dan de verklaring hierin, dat het zaad, 't welk gevulde exemplaren gaf soortelijk zwaarder was. Intusschen schijnt deze verklaring wel logisch, maar het komt ons voor, dat men, om het meest zeker te zijn, dat men uit het zaaisel veel dubbele krijgt men moet trachten de zaailingen van elke zaadplant afzonderlijk te houden en daarvan het procent dubbele te bepalen, dus z.g.n. stamselectie. Wel is de Proeftuin niet bij machte deze kwestie geheel tot op-

lossing te brengen, omdat daarvoor over veel uitgebreider terrein en middelen moest beschikt kunnen worden, maar ze meent toch, dat ze in die richting moet werkzaam zijn. Te meer, omdat de teelt van deze zomerviolieren als voor- en tusschencultuur voor onze streek zeer belangrijk is en wanneer het zaaisel voor een hoog pCt. uit gevuldbloemige bestaat is de cultuur vrij zeker loonend, terwijl bij een laag pCt. dubbele deze teelt stellig een schadepost beteekent, omdat de waarde van dubbele tot enkele zich verhoudt als 10:1.

Het violierenzaad is gezaaid 29 Dec. 1916, verspeend half Januari 1917, terwijl eerst einde Maart de planten konden worden uitgezet in den vollen grond. De grond is reeds in 't begin van 't jaar met kalk bestrooid en later van kunstmest voorzien, n.l. 1 K.G. chili, 2 K.G. super en 1 K.G. patentkali per Rijnl. roede. = $14^2,7 M^2$.

Eén bed is inplaats van met de 3 genoemde kunstmeststoffen met ruigen koemest bemest. Op dit bed was de groei een weinig forscher, hoewel alle violieren zeer goed zijn geworden. Het waren een 4 tal verschillende zaaisels:

- A. van den heer D. HANSEN.
- B. " " " P. MAARSEN.
- C. " " PROEFTUIN (getopte zaadwinners).
- D. " " " (niet getopte zaadwinners).

Zaaisel A	leverden	54	pCt. dubbelbloemige.
" B	"	58	" "
" C	"	64	" "
" D	"	53	" "

Van deze groepen zijn weer zaadwinners geplaatst, waarmee het volgend jaar weer proeven zullen worden genomen.

De opbrengsten zijn zeer bevredigend geweest; vooreerst waren de pCt. dubbele zeer goed; althans boven het gemiddelde, ten tweede is deze cultuur spoedig afgelopen; einde Mei waren alle bloemen gesneden en de bedden beschikbaar voor Anjers. De prijs varieerde van 12—6 cent per stuk. In de laatste dagen van Mei ging de prijs tengevolge van het warme weer naar beneden. Toch kon nog in koude kassen in 2 maanden tijd een opbrengst van $\pm f 1,40$ per M^2 worden verkregen. De planten stonden 15 c.M. afstand = ± 36 planten per M^2 = $\pm 18 \times \pm 7\frac{1}{2}$ cent per gevuldbloemige stengel = $f 1,35$. We rekenen dan voor de enkele nog een opbrengst van $f 0,05$ per M^2 .

IV. Cultuurproef met Pronkerwten. (*Lathyrus odoratus*).

Het doel van deze proef was leeggekomen kassen, b.v. seringentrekassen, te benutten.

Aangezien deze *Lathyrus* vooral van het Spencer-type, — die voor snijbloemen de hoogste waarde hebben, omdat ze lange stelen en groote bloemen kunnen voortbrengen — hoog opgroeit, zijn deze kassen dikwijls niet hoog genoeg, terwijl bovendien het rijs, dat men gebruikt, vooral in den aanvang, veel licht voor de plantjes wegneemt.

Getracht is deze bezwaren te ondervangen door gebruik te maken van volièregas.

Om de werkzaamheden te verminderen bij 't opruimen en plaatsen is het gaas gespannen in horren, die men dan kan ophangen, of bij het verwijderen kan opstapelen. Om den afstand van den grond naar het glas te vergrooten zijn de horren schuin gehangen. Een afwijking werd gegeven van ± 20 cM. per M. van een loodlijn. Er waren drie rijen in een kas aangebracht, waarvan 1 rij afweek naar N.Oost en 2 rijen naar Zuid West. Aan den kant van de afwijking werden de *Lathyrus*planten gepoot. Staat het rijs of ander materiaal loodrecht, dan plant men als regel erwten aan den N.W., N. of N.O. kant. Bij 't kweeken tegen schuinstaand gaas heeft men bovendien het voordeel, dat de planten door hun zwaarte alleen tegen het gaas worden aangedrukt. Het planten aan de zonzijde van schuinstaand gaas bleek het best te voldoen. Er groeien dan geen stengels door het gaas; de planten krijgen volop licht en de stelen staan goed rechtop boven het blad uit.

Deze proef heeft dus in dit opzicht goed voldaan, het komt ons echter voor, dat een nog meer hellende stand aanbeveling verdient.

Wat den tijd van 't kweeken en de geldelijke opbrengst betreft, kan nog het volgende worden medegedeeld. Door dat het bestelde zaad niet spoedig kon worden geleverd werd eerst in 't begin van Februari gezaaid. Nadat de plantjes opgepot waren, werd ook om 't koude weer en door de schaarste aan brandstof eerst aan 't einde van Maart uitgeplant. Aan den voorkant werd nog een rij kropsla, aan den achterkant een strookje spinazie geteeld. De 3 rijen, die gezamenlijk een lengte van ± 40 M. hadden hebben van 28 Mei tot 31 Juii 864 bos van 25 bloemen per bos geleverd, die te zamen f 69 53 hebben opgebracht. Voor *Lathyrus* in kassen was de voorzomer te warm. Onder betere weersomstandigheden had de opbrengst veel hooger kunnen

Intusschen kan thans daarvan nog niets medegedeeld worden. In volgende jaarverslagen zal daarover worden bericht.

Enkele andere var. die evenals de var. Ophelia nog door de heeren Gebrs. D. & J. Keessen zijn verstrekt, zullen in 't volgende jaar worden nagegaan, om wanneer het blijkt, dat daarbij var. voorkomen, die voor de kas aanbeveling verdienen deze een volgend jaar in een grootere hoeveelheid te beproeven.

VI. Variëteitsproef met Tomaten.

Voor deze proef werden 5 variëteiten gezaaid, n.l.

- A. STERLING CASTLE.
- B. SAMSON.
- C. VAHLE LEADER.
- D. SUNRISE.
- E. { CONDINE RED.
- { TUCKWOOD.
- { IMPROVED.

Deze planten werden eind Februari verspeend, maar aangezien de kolenschaarste oorzaak was, dat ze niet warm opgekweekt konden worden, was het reeds half April geworden voor ze in een koude kas konden worden uitgeplant. Deze ruimte was ook niet eerder vrijgekomen en had eerst gediend voor het overwinteren van Chrysanthemummoeren.

Eén bed van de sub. E. genoemde var. is eerst half Mei geplant, omdat op dit bed eerst nog bloemkool is gegroeid.

Met de intrede van het warme weer hebben ze zich prachtig ontwikkeld. Ze zijn als eenstengelige planten gekweekt en op de 5de bloemknop getopt.

Het eerste konden vruchten geoogst worden van Sterling Castle op 6 Aug., het laatst kwam natuurlijk E., die op 17 Sept. de eerste vruchten gaf. Ook zijn niet alle vruchten volkomen tot hun recht gekomen, omdat begin en half Sept. het zich liet aanzien, dat de uitvoer van tomaten zou worden stopgezet.

Aangezien eerst de prijzen voor 1e kwaliteit op 36 cent was bepaald, maar later daalde tot 18, 17 en 10 cent per K.G. geeft de geldelijke obbrengst ook geen betrouwbare maatstaf. Volledigheidshalve geven we in onderstaande tabel de einduitkomsten.

VARIËTEIT	AANTAL PLANTEN	OPBRENGST			
		TOTAAL		PER PLANT	
		K.G.	GELD	K.G.	GELD
A. STERLING CASTLE	108	250	/ 30,83	2,13	/ 0,28 ⁵
B. SAMSON	72	119	- 14,86 ⁵	1,65	- 0,20 ⁵
C. VAHLE LEADER .	72	126,5	- 16,70 ⁵	1,75	- 0,23
D. SUNRISE	72	173,5	- 23,63	2,40	- 0,32 ⁵
E. { CONDINE RED	108	218,5	- 21,59 ⁵	2,23	- 0,19
TUCKWOOD					
IMPROVED					
Totaal Generaal	432	867,5	/107,62 ⁵		

De hoogste opbrengst gaf dus D, hoewel, wanneer E. niet tegelijkertijd met de andere, op 12 Oct. was opgeruimd, deze zeer waarschijnlijk bovenaan was gekomen. In ieder geval is de laatste een goede, aanbevelenswaardige variëteit, die mooie, ronde vruchten geeft en ook zeer goed vrucht zet.

Voor de tomatencultuur in onze kassen is het echter aan te raden, de planten vooraf warm en in groote potten aan te kweken, omdat anders de opbrengst wat laat komt.

VII. Cultuurproef met *Hippeastrum hybridum*. (*Amaryllis*).

Over de cultuur van dit prachtige bolgewas behoeft weinig te worden medegedeeld, aangezien in vorige jaarverslagen daarover reeds een en ander is medegedeeld. Wel meenen we, dat de cultuur van deze plant voor snijbloemen veel aanbeveling verdient, omdat blijkt dat de afgesneden stengels met de nog gesloten kelken een goeden- en loonen- prijs opbrengen. In 't voorjaar hadden we weinig bloeibare bollen; daarentegen zijn er in 't najaar een vrij belangrijk aantal aanwezig. We stellen ons voor in 't volgend jaarverslag uitvoeriger mededeelingen over deze cultuur te doen, vooral ook wat de financiële uitkomsten betreft.

In 't najaar werd een 100 tal bloeibare bollen verkocht voor den prijs van f 40,—.

VIII. Cultuurproef met *Ficus elastica*.

Deze proef is reeds eenige jaren aan den gang. Steeds blijkt opnieuw, dat deze plant hier met succes kan gekweekt worden. Toch vindt ze bij de kweekers weinig navolging. Nu echter door den oorlog moeilijk deze planten uit België kunnen worden betrokken en bovendien in Aalsmeer de potplantenveiling sterk in beteekenis toeneemt, meenen we, dat de gelegenheid gunstig is, op de teelt van deze kamer- en perkplant de aandacht te vestigen. We meenen daarom, dat het, ook met het oog op het onderwijs aan de school, goed is, deze plantensoort te blijven kweeken.

Medegedeeld kan nog worden, dat de stekken op 23 Februari bij een temperatuur van 70—80° Fahr. in het kweekbed zijn gestoken. Voor den 1sten keer werden 4 weken later de gewortelde stekken daaruit verwijderd. Bij voldoende kolenvoorraad is het wenschelijk de temperatuur tot 90° Fahr. op te voeren; dan heeft men in 3 weken gewortelde stekken en hoe sneller deze periode verloopt, hoe gunstiger gewoonlijk het resultaat is. Het is wenschelijk, dat bij het stekken de stekken in een rusttoestand verkeerden.

Ongeveer half April zijn de *Ficus* in groote (\pm 16 c.M. doorsnede) potten opgepot; eerst op bodemwarmte geplaatst en \pm half Mei buiten naar den bak overgebracht. In den loop van den zomer zijn ze aan de Veiling en ook aan kweekers direkt, voor den prijs van 30—50 cent per stuk verkocht.

De oude planten worden 's zomers op paardenmest in een hoogen bak geplaatst en 's winters droog en niet te warm gehouden, om de stekken in den rusttoestand te brengen of te houden.

IX. Cultuurproef met

Anthurium Scherzerianum voor snijbloemen.

De bloemen van deze Aroïdeae zijn zeer gewild, en omdat ze een mooie, lakroode kleur op een stevige steel hebben en omdat ze afgesneden zeer lang goed blijven.

Aangezien bijna al de vertegenwoordigers van deze familie van een luchtige stof houden waarin ze wortelen (b.v. *Sphagnum*) en een betrekkelijk hooge temperatuur en een vochtige lucht, zijn deze *Anthuriums* in turfstrooisel, waaraan van tijd tot tijd vloeïemest of verteerden ruigen mest wordt toegevoegd, uitgeplant. In 't voorjaar komen dan bij goede behandeling de bloemen te voorschijn, die op de veiling 6—10 cent per stuk opbrengen.

Het komt ons wenschelijk voor de cultuur van deze plantensoort uit te breiden, zoodra de moeilijkheden met het verkrijgen van brandstoffen of aan het aanschaffen van mooiere variëteiten verbonden, verminderen.

Op 't oogenblik kan daarvan niets komen, maar we meenen dat de teelt van deze planten voor de Aalsmeersche kweekers vooral, aanbeveling verdient.

X. Uitbreiding sortimenten.

A. Dahlia's.

Dit jaar zijn verschillende nieuwigheden grootbloemige Dahlia's aangeschaft, waarvan echter de meeste bleken niet zeer geschikt te zijn voor onzen grond. Toch moet erkend worden, dat het weer voor Dahlia's ook zeer ongunstig is geweest, zoodat het volgend jaar wellicht betere resultaten zal opleveren.

Intusschen, zijn door den Proeftuin zeer veel jonge Dahliaplanten aan de leden afgeleverd; ongeveer 1500 stuks. Hierbij waren vooral veel kleinbloemige Pompon-Dahlia's, waarvan de Proeftuin een zeer mooi sortiment bezit.

Dit sortiment is echter verkleind; van de 50 variëteiten zijn een 25 tal van de beste behouden.

De groote vraag naar Dahlia planten vond ook zijn grond in het goed slagen dezer cultuur in 1916. Met het oog op den uitslag van de teelt van deze planten in 1917 zullen waarschijnlijk in 1918 niet zooveel planten worden aangevraagd.

Het Bestuur van den Proeftuin heeft echter gemeend, dat ze bij 't aankopen van nieuwigheden leiding moest geven. Ze heeft daarom in het najaar van 1917 per advertentie den leden verzocht bestellingen te doen op landknollen en gewortelde stekken van de nieuwe var. King of the autumn en Princess Mary.

Ze heeft van de eerste ongeveer 100 stuks, van de tweede 120 stuks kunnen bestellen. Daardoor werd voor de leden een belangrijk voordeel verkregen, want ze kon nu o.a. King of the autumn, die per stuk f 10.— kostte, maar per 100 voor f 250.— werd geleverd aan de leden per stuk voor f 2.75 verstrekken. Op dit gebied kan nog heel wat nuttig werk verricht worden en 't Bestuur van den Proeftuin wil dan ook in deze richting vooral, haar werkzaamheden voortzetten en uitbreiden.

Het volgend jaar zullen verschillende winners van nieuwigheden enkele exemplaren op den Proeftuin uitplanten, om daardoor de waarde van deze var. op onzen grond vast te stellen.

B. Chrysanthemums.

Ofschoon dit jaar weinig nieuwigheden zijn aangeschaft, zijn toch de vroeger aangeschafte variëteiten beter beproefd kunnen worden. Ook heeft een proef in 't klein genomen, weinig beteekenis. Zoo gebeurt het meermalen, dat een var. van ons betrokken, eerst later bij de kweekers de aandacht trekt, wanneer een enkele kweeker daarvan dagelijks groote partijen ter veiling brengt.

Met het oog hierop, meenen we dat het zijn nut kan hebben de leden te wijzen op de twee onderstaande lijstjes van Chrysanthemum var. die o. i. wel aanbeveling verdienen.

A. Grootbloemige.

NOCES D'ARGENT (wit) bloeitijd November.

ETOILE ROSE (rose) bloeitijd October.

MAD LÉON GROSJEAN (wit) bloeitijd November.

B. Kleinbloemige.

ORION (brons) klein zeer vroeg.

VERONA (bruinrood) klein zeer vroeg.

FRANFIELD EARLY WHITE (wit) half Oct.

GLADIJS DUCKHAM (wit).

EDEN (lila).

WELLS' PRIMROSE, (rose) vroeg.

GODFREY'S PERFECTION (wit) laat.

Het Bestuur van den Proeftuin,

J. KEESSEN Dzn., Voorzitter.

P. DE VRIES, Secretaris.

M. KOMEN Gzn., Penningmeester.

D. BAARDSE Dzn. } leden.
J. KEESSEN Czn. }

